

Debreceni Ítéltábla
Pkf.I.20.130/2024/2.

A Debreceni Ítéltábla a Pataki Norbert Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Pataki Norbert ügyvéd) által képviselt kérelmező neve (cím) kérelmezőnek – a dr. Varga István ügyvéd (cím) által képviselt kérelmezett neve (cím) kérelmezettel szemben vagyoni elégtétel megfizetése iránt indított nemperes eljárásában a Debreceni Törvényszék 11. sorszám alatt kijavított 10.Pk.21.571/2023/10. számú végzése ellen a kérelmezett 12. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán meghozta a következő

v é g z é s t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a kérelmezettet, hogy 15 napon belül fizessen meg a kérelmezőnek 22 225 (huszonnézezer-kétszázhuszonöt) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy 42 144 (negyvenkétezer-száznegyvennégy) forint feljegyzett fellebbezési illetéket az állam visel.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A kérelmezővel szemben a Váci Városi Bíróságon P.20.0../2006. szám alatt indult perben 2006. március 27-én nyújtottak be keresetlevelet. Az így megindult pert a Váci Járásbíróság (a továbbiakban: járásbíróság) a 2023. június 14-én kelt 11.P.20.3../2023/15. számú végzésével megszüntette, amelyet a kérelmező 2023. június 16-án vett át. E végzés 2023. július 7-én emelkedett jogerőre, amelyről a járásbíróság a 2023. július 19-én kelt 11.P.20.3../2023/16. számú végzésével értesítette a feleket. Az értesítést a kérelmező 2023. augusztus 1-én vette át.

[2] A kérelmező 2 518 000 Ft vagyoni elégtétel megfizetésére kérte kötelezni a kérelmezettet. Arra hivatkozott, hogy az eljárás 2006. március 27. napjától 2023. június 21. napjáig, azaz 6295 napon át tartott, amely meghaladta a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (a továbbiakban: Pevtv.) 6. §-ának (1) bekezdésében foglalt 60 hónapot, ezért a Pevtv. 7. §-a és a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel mértékéről és a kifizetendő összeg számításának szabályairól szóló 372/2021. (VI.30.) Kormányrendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-ának (1) és (2) bekezdései alapján erre az időtartamra 400 Ft/nap vagyoni elégtétel illeti meg őt.

[3] A kérelmezett érdemi védekezése elsődlegesen a kérelem elutasítására irányult. Arra hivatkozott, hogy a Pevtv. 15. §-ának (3)-(5) bekezdései alapján le kell vonni a számított pertartamból 4503 napot, így a figyelembe vehető időtartam nem haladja meg a 60 hónapot, ezért a kérelmezőnek nem jár vagyoni elégtétel. Másodlagosan a kérelmet 1 072 400 Ft erejéig elismerte, egyebekben elutasítani kérte. Érvelése szerint a Pevtv. 15. §-ának (3)-(5) bekezdései alapján le kell vonni a számított pertartamból 3614 napot, így a kérelmező csupán 2681 napra követelhet vagyoni elégtételt.

[4] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett végzésével kötelezte a kérelmezettet, hogy fizessen meg az a kérelmezőnek 2 356 400 Ft-ot, valamint 76 012 Ft perköltséget. A kérelmezőt 4848 Ft feljegyzett elsőfokú illeték megfizetésére kötelezte, megállapította ugyanakkor, hogy 70 692 Ft feljegyzett elsőfokú illeték az állam terhén marad.

[5] A határozat fellebbezett részének indokolása szerint a 6295 napos számított pertartamból csupán 404 napot kellett levonni, ezt meghaladó pertartam-csökkentésre tehát nem volt lehetőség.

[6] A kérelmezett 1. sorszámmal jelölt kérelme a 2006. június 24-től 2007. február 6-ig eltelt 228 nap levonására irányult. Arra hivatkozott, hogy a járásbíróság a 2006. június 23-án megtartott első tárgyalást – a szakvélemény kiegészítése céljából – új hatánap kitűzése nélkül halasztotta el, e mulasztását pedig csupán 2006. december 20-án pótolta, így megsértette a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 142. §-ának (1) és (2) bekezdéseit. Ennek ellenére a kérelmező nem emelt kifogást az eljárás elhúzódása miatt, ezért a két tárgyalás között eltelt időt a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján le kell vonni a pertartamból. Ez az érvelés az elsőfokú bíróság szerint csupán részben volt alapos. A kérelmezőnek ugyanis legkésőbb 2006. augusztus 8-án valóban fel kellett volna ismernie, hogy a járásbíróság túllépte a harmincnapos intézkedési határidőt, így kifogást kellett volna emelnie az eljárás elhúzódása miatt. A mulasztás ugyanakkor 2006. december 20-án megszűnt, mert a járásbíróság ekkor kitűzte a tárgyalást, ezt követően tehát kifogással már nem lehetett volna élni. Erre tekintettel a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján csak a 2006. augusztus 8-tól 2006. december 20-ig eltelt 135 napot vonta el, a fennmaradó időszakot nem.

[7] A kérelmezett 2. sorszámmal jelölt kérelme a 2007. április 11-től 2007. július 16-ig eltelt 97 nap levonására irányult. Arra hivatkozott, hogy a járásbíróság a 2007. március 7-én kihirdetett ítéletét csak azt követően kézbesítette a IV. rendű alperesnek, hogy a másodfokú bírósággént eljáró kérelmezett e célból az iratokat visszaküldte neki. Ezért az ismételt felterjesztésig eltelt időt a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján le kell vonni a pertartamból, mert a kérelmező nem terjesztett elő kifogást a 1952. évi Pp. 219. §-ának (2) bekezdésében foglalt határidő megsértése miatt. Az elsőfokú bíróság nem értett egyet ezzel az érveléssel, a kérelmezőnek ugyanis nem volt feladata annak ellenőrzése, hogy a járásbíróság kézbesítette-e az ítéletét egy másik peres félnek, ezért nem lehetett elvárni tőle, hogy kifogást emeljen az eljárás elhúzódása miatt.

[8] A kérelmezett 3. sorszámmal jelölt kérelme a 2007. december 14-től 2008. január 11-ig eltelt 29 nap levonására irányult. Arra hivatkozott, hogy a másodfokú bírósággént eljáró kérelmezett 2007. november 13-án hatályon kívül helyezte a járásbíróság ítéletét és elrendelte az elsőfokú eljárás megismétlését, azonban az iratok csak 2008. január 11-én érkeztek vissza a járásbíróságra. Ezért az eddig eltelt időt a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján le kell vonni a pertartamból, mert a kérelmező nem terjesztett elő kifogást a 1952. évi Pp. 254. §-ának (4) bekezdésében foglalt harmincnapos határidő megsértése miatt. Az elsőfokú bíróság nem értett egyet ezzel az érveléssel, a kérelmezőnek ugyanis nem volt feladata annak ellenőrzése, hogy a kérelmezett mikor küldte vissza az iratokat a járásbíróság részére, ezért nem lehetett elvárni tőle, hogy kifogást emeljen az eljárás elhúzódása miatt.

[9] A kérelmezett 4. sorszámmal jelölt kérelme a 2008. január 29-től 2008. február 14-ig eltelt 16 nap levonására irányult. Arra hivatkozott, hogy a járásbíróság csak 2008. február 14-én rendelte el a kérelmezett másodfokú végzésének kiadását a felek részére, ezért az eddig eltelt időt a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján le kell vonni a pertartamból, mert a kérelmező nem terjesztett elő kifogást a 1952. évi Pp. 254. §-ának (4) bekezdésében foglalt tizenöt napos határidő megsértése miatt. Az elsőfokú bíróság nem értett egyet ezzel az érveléssel, a kérelmezőnek ugyanis nem volt információja arról, hogy a kérelmezett mikor küldte vissza az iratokat a járásbíróság részére, ezért nem lehetett elvárni tőle, hogy kifogást emeljen az eljárás elhúzódása miatt.

[10] A kérelmezett 8. sorszámmal jelölt kérelme a 2009. március 4-től 2009. június 24-ig eltelt 113 nap levonására irányult. Arra hivatkozott, hogy a járásbíróság 2009. március 4-én felfüggesztette a per tárgyalását egy folyamatban lévő ingatlan-nyilvántartási eljárás jogerős befejezéséig, amely csak 2009. június 24-én szűnt meg. Mivel a felfüggesztést nem lehetett elkerülni, az olyan okból késleltette az eljárás befejezését, amelyet sem a kérelmező, sem a kérelmezett érdekkörébe nem lehet besorolni, ezért annak időtartamát a Pevtv. 15. §-ának (5) bekezdése alapján le kell vonni a pertartamból. Az elsőfokú bíróság ezzel az érveléssel sem értett egyet, mert a jogalkotó a vagyoni elégtétel megfizetésének kötelezettségét nem feltétlenül felróhatósági alapon telepítette rá a kérelmezettre, számos esetben ugyanis akkor sem lehet csökkenteni a számított pertartamot, ha az eljárás nem a kérelmezett hibájából húzódik el. A Pevtv. 15. §-ának (3) és (5) bekezdései alapján levonásra csak a kérelmező vagy a kérelmezett érdekkörében felmerült okok adnak alapot, a felfüggesztés pedig nem tartozik ezek közé.

[11] A kérelmezett 9. sorszámmal jelölt kérelme a 2009. július 26-tól 2009. október 13-ig eltelt 80 nap levonására irányult. Arra hivatkozott, hogy a járásbíróság 2009. június 25-én új számra lajstromozta a pert, de csak 2009. október 14-én tűzött ki újabb hatánapot. Ezért az eddig eltelt időt a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján le kell vonni a pertartamból, mert a kérelmező nem terjesztett elő kifogást a 1952. évi Pp. 95. §-ának (1) bekezdésében foglalt harmincnapos határidő megsértése miatt. Az elsőfokú bíróság nem értett egyet ezzel az érveléssel, a kérelmezőnek ugyanis nem volt információja arról, hogy mikor érkezett be a perbeli ellenfelének eljárás folytatása iránti kérelme, ezért nem lehetett elvárni tőle, hogy kifogást emeljen az eljárás elhúzódása miatt.

[12] A kérelmezett 11. sorszámmal jelölt kérelme a 2011. június 3-tól 2011. július 3-ig eltelt 31 nap levonására irányult. Arra hivatkozott, hogy a másodfokú bírósággként eljáró kérelmezett 2011. május 3-án jogerős végzés hozott, azonban az iratok csak 2011. július 4-én érkeztek vissza a járásbíróságra. Ezért az eddig eltelt időt a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján le kell vonni a pertartamból, mert a kérelmező nem terjesztett elő kifogást a 1952. évi Pp. 254. §-ának (4) bekezdésében foglalt harmincnapos határidő megsértése miatt. Az elsőfokú bíróság nem értett egyet ezzel az érveléssel, a kérelmezőnek ugyanis nem volt feladata annak ellenőrzése, hogy a kérelmezett mikor küldte vissza az iratokat a járásbíróság részére, ezért nem lehetett elvárni tőle, hogy kifogást emeljen az eljárás elhúzódása miatt.

[13] A kérelmezett 12.1. sorszámmal jelölt kérelme a 2012. február 14-től 2012. június 12-ig eltelt 120 nap levonására irányult. Arra hivatkozott, hogy a járásbíróság a 2012. január 17-én megtartott tárgyaláson elmulasztotta felhívni a késedelmeskedő szakértőt a mulasztásának pótlására, ezért a szakvélemény csak a következő tárgyalási hatánap előtti napon, 2012. április 3-án érkezett meg, így érdemben csak a 2012. június 12-én megtartott tárgyaláson lehetett foglalkozni vele. Ezért az eddig eltelt időt a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján le kell vonni a pertartamból, mert a kérelmező nem terjesztett elő kifogást a 1952. évi Pp. 182. §-a (1) bekezdésének megsértése miatt. Az elsőfokú bíróság nem értett

egyét ezzel az érveléssel, a kérelmezőnek ugyanis nem volt feladata az, hogy folyamatosan ellenőrizze: a járásbíróság betartja-e az eljárási határidőket vagy nem, ezért nem volt elvárható tőle, hogy kifogást emeljen az eljárás elhúzódása miatt. Ilyen kifogással a szakvélemény beérkezése után nem is élhetett volna, mert ekkor a mulasztás megszűnt.

[14] A kérelmezett 13. sorszámmal jelölt kérelme a 2012. június 13-tól 2012. szeptember 23-ig eltelt 103 nap levonására irányult. Arra hivatkozott, hogy a járásbíróság a 2012. június 13-án megtartott tárgyaláson határidő tűzése nélkül hívta fel a jelenlévő szakértőt a szakvéleményre tett észrevételek megválaszolására, e hiányosságot pedig csak 2012. szeptember 24-én pótolta. Ezért az eddig eltelt időt a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján le kell vonni a pertartamból, mert a kérelmező nem terjesztett elő kifogást a 1952. évi Pp. 182. §-a (1) bekezdésének megsértése miatt. Az elsőfokú bíróság nem értett egyet ezzel az érveléssel, a kérelmezőnek ugyanis nem volt feladata az, hogy folyamatosan ellenőrizze: a járásbíróság betartja-e az eljárási határidőket vagy nem, e bíróság egyébként is maga döntött arról, hogy miként vezeti eljárást, ezért nem volt elvárható a kérelmezőtől, hogy kifogást emeljen az eljárás elhúzódása miatt.

[15] A kérelmezett 14. sorszámmal jelölt kérelme a 2013. május 8-tól 2013. június 26-ig eltelt 50 nap levonására irányult. Arra hivatkozott, hogy a járásbíróság 2013. március 20-án ismét határidő tűzése nélkül hívta fel a szakértőt szakvéleményadásra, a szakvélemény pedig a 2013. május 8-án megtartott tárgyalási hatánapig nem érkezett meg, ezért a tárgyalást 2013. június 26-ra kellett halasztani, amellyel egyidejűleg a járásbíróság határidőt szabott a szakvélemény benyújtására. Erre tekintettel a következő hatánapig eltelt időt a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján le kell vonni a pertartamból, mert a kérelmező nem terjesztett elő kifogást a 1952. évi Pp. 182. §-a (1) bekezdésének megsértése miatt. Az elsőfokú bíróság nem értett egyet ezzel az érveléssel, a kérelmezőtől ugyanis nem volt elvárható az 1952. évi Pp. ilyen mélységű ismerete, így az sem, hogy kifogást emeljen az eljárás elhúzódása miatt. Ilyen kifogással 2012. május 8-át követően nem is élhetett volna, mert ekkor a járásbíróság pótolta a mulasztását.

[16] A kérelmezett 15. sorszámmal jelölt kérelme a 2013. szeptember 6-tól 2014. október 13-ig eltelt 403 nap levonására irányult. Arra hivatkozott, hogy a járásbíróság 2013. szeptember 6-án felfüggesztette a per tárgyalását egy folyamatban lévő ingatlan-nyilvántartási eljárás jogerős befejezéséig, amely 2014. október 13-ig tartott. Mivel a felfüggesztést nem lehetett elkerülni, az olyan okból késleltette az eljárás befejezését, amelyet sem a kérelmező, sem a kérelmezett érdekkörébe nem lehet besorolni, ezért annak időtartamát a Pevtv. 15. §-ának (5) bekezdése alapján le kell vonni a pertartamból. Az elsőfokú bíróság ezzel az érveléssel sem értett egyet, mert a Pevtv. 15. §-ának (3)-(5) bekezdései alapján csak a kérelmező vagy a kérelmezett érdekkörében felmerült okokból lehet csökkenteni a pertartamot, a felfüggesztés pedig nem tartozik ezek közé.

[17] A kérelmezett 16.1. sorszámmal jelölt kérelme a 2014. október 14-től 2016. január 15-ig eltelt 459 nap levonására irányult. Arra hivatkozott, hogy az I. rendű felperes 2014. október 14-én elhunyt. Mindezt a II. rendű felperes csak 2015. január 26-án közölte a járásbírósággal, amely 2015. július 3-án megállapította az eljárás félbeszakadását. Bár a jogerős hagyatékátadó végzés 2015. augusztus 7-én megérkezett a járásbíróságra, az a jogutódlást csak a 2015. november 25-én meghozott, 2016. január 16-án jogerős végzésével állapította meg. Mivel a félbeszakadást nem lehetett elkerülni, az olyan okból késleltette az eljárás befejezését, amelyet sem a kérelmező, sem a kérelmezett érdekkörébe nem lehet besorolni. Ezért annak időtartamát a Pevtv. 15. §-ának (5) bekezdése alapján le kell vonni a pertartamból, figyelemmel arra is, hogy a II. rendű felperes késve jelentette be a halálesetet. Az elsőfokú bíróság nem értett egyet ezzel az érveléssel, a kérelmezőtől ugyanis nem volt elvárható az, hogy felismerje: a járásbíróság a jogutódlás megállapításakor megsértette az

1952. évi Pp. 95. §-ának (1) bekezdésében foglalt harmincnapos intézkedési határidőt, mert nem kellett tudnia, hogy mikor érkezett meg a jogerős hagyatékátadó végzés a járásbíróhoz, így nem kellett kifogást emelnie az eljárás elhúzódása miatt.

[18] A kérelmezett 19. sorszámmal jelölt kérelme a 2017. december 15-től 2023. április 19-ig eltelt 1952 nap levonására irányult. Arra hivatkozott, hogy a járásbíró 2017. december 15-én felfüggesztette a per tárgyalását egy folyamatban lévő ingatlan-nyilvántartási eljárás jogerős befejezéséig, amely 2023. április 19-ig tartott. Mivel a felfüggesztést nem lehetett elkerülni, az olyan okból késleltette az eljárás befejezését, amelyet sem a kérelmező, sem a kérelmezett érdekkörébe nem lehet besorolni, ezért annak időtartamát a Pevtv. 15. §-ának (5) bekezdése alapján le kell vonni a pertartamból. Mindezt a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése is szükségessé teszi, mert a kérelmező nem élt a fellebbezési jogával. Az elsőfokú bíróság ezzel az érveléssel sem értett egyet, mert a Pevtv. 15. §-ának (3)-(5) bekezdései alapján csak a kérelmező vagy a kérelmezett érdekkörében felmerült okokból lehet csökkenteni a pertartamot, a felfüggesztés pedig nem tartozik ezek közé, továbbá nem lehet a kérelmező terhén értékelni azt sem, hogy nem élt a fellebbezési jogával.

[19] Erre tekintettel a 6295 napos számított pertartamot csupán 404 nappal csökkentette, így a kérelmezett a Pevtv. 7. §-a alapján 5891 napra 2 356 400 Ft vagyoni elégtétel megfizetésére kötelezte, az ezt meghaladó kérelmet pedig elutasította. A kérelmezőt 94%-ban, a kérelmezett pedig 6%-ban találta pernyertesnek. A kérelmező 88 900 Ft, a kérelmezett pedig 125 900 Ft jogi képviselői munkadíjat számított fel, amelyből a pernyertességének arányában a kérelmező 83 566 Ft, a kérelmezett pedig 7553 Ft megtérítését követelhet, így a Pevtv. 9. §-ának (4) bekezdése alapján megfelelően alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. §-ának (1) bekezdése alapján a kérelmezett kötelezte 76 012 Ft perköltség megfizetésére a kérelmező részére.

[20] A kérelmezett a fellebbezésében azt kérte, hogy az ítéltábla részben változtassa meg az elsőfokú bíróság végzését, szállítsa le az általa fizetendő vagyoni elégtételt 951 600 Ft-ra, az általa fizetendő elsőfokú perköltséget pedig 47 580 Ft-ra. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Pevtv. 15. §-ának (3) és (4) bekezdéseit, valamint az 1952. évi Pp. 95. §-ának (1) bekezdését, 142. §-ának (2) bekezdését, 152. §-ának (1) bekezdését, 219. §-ának (1) bekezdését és a 254. §-ának (4) bekezdését akkor, amikor nem csökkentette a számított pertartamot az 1., 2., 3., 4., 8., 9., 11., 12.1., 13., 14., 15., 16.1. és 19. sorszámú kérelmeiben foglalt időszakokkal. Ebben a körben fenntartotta az elleniratban foglalt érvelését, amelyet az 1. sorszámú kérelem esetében azzal egészített ki, hogy a járásbíró valóban nem terheli intézkedési késedelem azért, mert az első tárgyalás elhalasztásával egyidejűleg – a szakértői bizonyításra tekintettel – nem tűzött ki folytatólagos tárgyalási határnapot, azonban mulasztást követett el akkor, amikor az 1952. évi Pp. 177. §-ának (5) bekezdését megsértve, határidő tűzése nélkül hívta fel a felpereseket a díjelőleg letétbe helyezésére, azt követően pedig, hogy e díjelőleg beérkezett, nem tartotta be az 1952. évi Pp. 95. §-ának (1) bekezdésében foglalt általános intézkedési határidőt. Erre tekintettel a pertartamot csökkenteni kell a 2006. június 24-től 2006. augusztus 7-ig eltelt 45 nappal, valamint a 2006. december 21-től 2007. január 3-ig eltelt 14 nappal.

[21] Le kell vonni a 2. sorszámú kérelemben foglalt 97 napot is, mert a kérelmezőnek ugyan valóban nem volt feladata, hogy ellenőrizze a járásbírókat, fel kellett volna ismernie, hogy az elmulasztotta az 1952. évi Pp. 219. §-ának (2) bekezdésében foglalt határidőt, hiszen az elsőfokú ítélet kézbesítése után nem kapott értesítést sem annak jogerőre emelkedéséről, sem pedig a másodfokú tárgyalás kitűzéséről. Alap nélkül mellőzte az elsőfokú bíróság a 3. és 4. sorszámú kérelmek szerinti pertartam-csökkentéseket is. A kérelmező képviselője ugyanis jelen volt a kérelmezett másodfokú végzésének kihirdetésekor, így tudott arról, hogy a

másodfokú eljárás befejeződött, ezért mindkét esetben elvárható lett volna, hogy kifogást emeljen az eljárás elhúzódása miatt. A 8. sorszámú kérelemben foglalt időszakra szintén nem jár vagyoni elégtétel, mert a felfüggesztés megfelelt a kérelmező érdekeinek, ennek megfelelően nem is fellebbezett ellene, így annak időtartamát a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján le kell vonni a számított pertartamból.

[22] A 9. sorszámú kérelemben foglalt pertartam-csökkentés elutasítása is jogszabálysértő volt, mert a kérelmező az 1952. évi Pp. 119. §-ának (1) bekezdése alapján bármikor betekinthezett volna a periratokba, így észlelhette volna a felfüggesztett per folytatása iránti kérelem benyújtását, tehát elvárható lett volna tőle, hogy kifogást emeljen az eljárás elhúzódása miatt. Csökkenteni kell a pertartamot a 11. sorszámú kérelemmel érintett időszakokkal is, mert a kérelmezőnek fel kellett volna ismernie, hogy a másodfokon eljáró kérelmező nem tartotta be az 1952. évi Pp. 254. §-ának (4) bekezdésében foglalt határidőt, hiszen észrevételt tett a fellebbezésre, az iratokba pedig bármikor betekinthezett, így ez esetben is kifogást kellett volna emelnie az eljárás elhúzódása miatt. Alapos volt a 12.1. sorszámú pertartam-csökkentési kérelem is, mert a kérelmező tudott arról, hogy a járásbíróság a 2012. január 17-én megtartott tárgyaláson nem alkalmazott kényszerítő eszközt a szakértővel szemben annak ellenére, hogy a szakvéleményadási határidő ekkor már lejárt, elvárható lett volna tehát, hogy ezen mulasztás miatt is kifogást emeljen.

[23] Le kell vonni a pertartamból a 13. és 14. sorszámú kérelmekben foglalt időszakokat is, mert a kérelmező tudott arról, hogy a járásbíróság két ízben is határidő tűzése nélkül hívta fel a szakértőt szakvéleményadásra, ezért az 1952. évi Pp. 114/A. §-a (2) bekezdésének c) pontja alapján kifogást kellett volna emelnie az eljárás elhúzódása miatt, különös figyelemmel arra, hogy neki is érdekében állt a tényállás helyes megállapítása. Nem jár vagyoni elégtétel a 15. sorszámú kérelemben foglalt időszakra sem, mert a felfüggesztés megfelelt a kérelmező érdekeinek, ennek megfelelően nem is fellebbezett ellene, így annak időtartamát a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján le kell vonni a számított pertartamból. Alap nélkül utasította el az elsőfokú bíróság a 16.1. sorszámú pertartam-csökkentési kérelmet is, mert a kérelmező bármikor betekinthezett volna a periratokba, így észlelhette volna, hogy mikor érkeztek be a közjegyzői iratok, elvárható lett volna tehát, hogy kifogást emeljen az eljárás elhúzódása miatt. Nem követelhet vagyoni elégtételt a 19. sorszámú kérelemben foglalt időszakra sem, mert a felfüggesztés megfelelt az érdekeinek, ennek megfelelően nem is fellebbezett ellene, így annak időtartamát a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján le kell vonni a számított pertartamból.

[24] Bár az elsőfokú bíróság a fellebbezett végzés szerint a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése alapján döntött a perköltségről, valójában a Pp. 83. §-ának (2) bekezdését alkalmazta, hiszen figyelembe vette a felek pernyertességének arányát. A kérelmező javára megítélt perköltség ennek ellenére eltúlzott, ezért azt a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 3. §-ának (4) bekezdése, 4/A. §-a és a Pp. 83. §-ának (2) bekezdése alapján 47 580 Ft-ra kell mérsékelni.

[25] A kérelmező a fellebbezésre tett észrevételében az elsőfokú végzés fellebbezett részének a helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján.

[26] Az ítéltáblának a fellebbezés érdemi elbírálása előtt azt kellett megállapítania, hogy annak mi a pontos tartalma. Erre azért volt szükség, mert a kérelmezett a fellebbezésének indokolásaként részben visszautalt az elleniratban foglalt nyilatkozataira. Ahogy azonban azt a Kúria már többször is kifejtette: a Pp. 371. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján a fellebbezésben szövegesen körül kell írni azt az eljárási vagy anyagi jogszabálysértést, amin a fellebbezés alapul, ez határozza meg ugyanis a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének terjedelmét (pl.: Kúria Pkf.II.24.839/2019/3. számú határozatának [7] pontja, Pf.VI.24.583/2022/2. számú határozatának [15] és [20] pontjai). Mindezt tehát egy

korábbi beadványra történő visszautalással nem lehet teljesíteni (pl.: Kúria Pfv.IV.20.829/2022/6. számú határozatának [26] pontja), mert az parttalaná tenné fellebbezést, és megakadályozná azt, hogy a másodfokú bíróság minden kétséget kizáróan megállapíthassa a felülbírálati jogkörének határait (pl.: Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.428/2022/8. számú határozatának [30] pontja). Ezért az ítéltábla nem tekinthette a fellebbezés részének az elleníratot, és nem minősíthette az abban foglalt nyilatkozatokat a fellebbezés indokolásának. E jogi álláspont helyességét az is alátámasztja, hogy az ellenírat a kérelem cáfolatát szolgálja, a fellebbezésben viszont már azokat az érveket kell kifejteni, amelyek a fellebbezett határozatban foglalt konkrét ténybeli és jogi álláspontot támadják. Annak meghatározása pedig, hogy az elleníratban foglalt érvek közül melyek lehetnek alkalmasak a fellebbezett határozatban leírt álláspont cáfolatára, nem a másodfokú bíróság feladata, hanem – a Pp. 371. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján – a fellebbezőé. Ezért az ítéltábla a kérelmezett fellebbezésének indoklásaként csak azokat az érveket vehette figyelembe, amelyeket a kérelmezett a fellebbezésében szövegesen is körülírt.

[27] Az így meghatározott tartalmú fellebbezés elbírálása során az ítéltábla – a Pp. 370. §-ának (2)-(4) bekezdéseiben foglalt jogszabályi feltételek hiányában – nem léphette át a fellebbezési kérelem és az észrevétel korlátait [Pp. 370. §-ának (1) bekezdése]. Ezért fellebbezés hiányában nem érinthette az elsőfokú végzés azon rendelkezését, amelyik a kérelmet részben elutasította, és azt sem, amelyik a kérelmezettet 951 600 Ft vagyoni elégtétel megfizetésére kötelezte. Kizárólag abban foglalhatott állást, hogy a fellebbezésben kifejtett indokok miatt ezt meghaladóan el kell-e utasítani a kérelmet vagy nem. Ennek eredményeként a fellebbezést alaptalannak találta.

[28] Az elsőfokú végzés fellebbezett része nem sérti a kérelmezett által hivatkozott jogszabályokat. Az ítéltábla maradéktalanul egyetért az abban foglalt indokolással is, amelyet nem kíván megismételni, a fellebbezés tükrében ugyanakkor az alábbiakat emeli ki.

[29] A kérelmezett az 1. sorszámú pertartam-csökkentési kérelmét arra alapította, hogy a járásbíróság a 2006. június 23-án megtartott első tárgyalást – a szakvélemény kiegészítése céljából – új határnap kitűzése nélkül halasztotta el, e mulasztását pedig csupán 2006. december 20-án pótolta, így megsértette az 1952. évi Pp. 142. §-ának (1) és (2) bekezdéseit. Ezzel szemben a fellebbezésében már arra hivatkozott, hogy e kérelmével érintett teljes időszakot azért kell levonni, mert a járásbíróság az 1952. évi Pp. 177. §-ának (5) bekezdését megsértve, határidő tűzése nélkül hívta fel a felpereseket a díjelőleg letétbe helyezésére, azt követően pedig, hogy e díjelőleg beérkezett, nem tartotta be az 1952. évi Pp. 95. §-ának (1) bekezdésében foglalt általános intézkedési határidőt. Mindez olyan ellenkérelem-változtatásnak minősült, amely a Pp. 373. §-ának (3) bekezdésében foglalt feltételek hiányában nem volt megengedhető, ezért azt az ítéltábla elutasította [Pp. 373. §-ának (1) bekezdése]. Egyebekben egyetért az elsőfokú bíróság döntésének fellebbezett részével, mert a kérelmezőtől a BDT2023.4600. szám alatt közzétett eseti döntésben kifejtett indokok miatt valóban nem volt elvárható, hogy 2006. augusztus 8. előtt kifogást emeljen a folytatólagos tárgyalás kitűzésének elmaradása miatt, miután pedig a járásbíróság e tárgyalást 2006. december 20-án kitűzte, a mulasztás megszűnt, amely szintén kizárta az eljárás elhúzódása miatti kifogás benyújtásának lehetőségét. Erre tekintettel a fellebbezés érdemben elbírálnak részére sem vezetett eredményre.

[30] Helyesen mellőzte az elsőfokú bíróság a 2. sorszámú pertartam-csökkentési kérelem teljesítését is, mert a kérelmezőnek nem kellett ellenőriznie, hogy a járásbíróság az 1952. évi Pp. 219. §-ának (2) bekezdésében foglalt határidőben kézbesítette-e az ítéletét a többi peres félnek, így nem volt elvárható tőle, hogy észlelje és kifogással támadja a IV. rendű alperest érintő határidő-mulasztást.

[31] Nem kellett levonni a pertartamból a 3. és a 4. sorszámú kérelmekkel érintett időszakokat sem. A BDT2023.4600. szám alatt közzétett eseti döntés [46] bekezdése szerint ugyanis nem formális módon kell meghatározni az eljárás elhúzódása miatti kifogás benyújtásának elvárható időpontját, azaz nem lehet elvárni a féltől, hogy folyamatosan ellenőrizze az eljáró bíróságot és a legcsekélyebb határidő-mulasztást is azonnal kifogásolja meg. E kifogás benyújtásának elmulasztását csak akkor lehet számon kérni a félen, ha a bíróság olyan mértékben mulasztotta el az észszerű időn belüli eljárési kötelezettségét, amely a rá vonatkozó eljárési szabályok betartásában alappal bízó fél számára nyilvánvalóan és egyértelműen felismerhető volt, feltéve, hogy az eljárási kötelezettség megszegésére vonatkozó jelzéstől alappal várhatta a sérelem kellő időben és eredményességgel történő orvoslását. Mivel a kérelmező a per ezen szakaszában jogi képviselő nélkül járt el, ezt a követelményt a hivatkozott határozat [45] pontja szerint vele szemben különös gondossággal kellett alkalmazni, mert az eljárás elhúzódása miatti kifogás ismertsége a jogi szaktudással nem rendelkező személyek előtt alapvetően csekély volt, a járásbíróság pedig nem tájékoztatta a kérelmezőt e jogi eszköz alkalmazásának lehetőségéről és feltételeiről. Ilyen körülmények között valóban nem volt elvárható a kérelmezőtől, hogy felismerje és kifogással támadja meg a 3. és a 4. sorszámú kérelmekkel érintett, viszonylag rövid időtartamú határidő-mulasztásokat, így a fellebbezés ebben a körben sem volt eredményes.

[32] A kérelmezett a 8. sorszámú pertartam-csökkentési kérelmét arra alapította, hogy a felfüggesztést nem lehetett elkerülni, az tehát olyan okból késleltette az eljárás befejezését, amelyet sem a kérelmező, sem a kérelmezett érdekkörébe nem lehet besorolni, ezért annak időtartamát a Pevtv. 15. §-ának (5) bekezdése alapján le kell vonni a pertartamból. Ezzel szemben a fellebbezésében már arra hivatkozott, hogy a felfüggesztés a kérelmező érdekében állt, ezért annak időtartamát a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése miatt nem lehet hozzászámítani a pertartamhoz. Mindez olyan ellenkérelem-változtatásnak minősült, amely a Pp. 373. §-ának (3) bekezdésében foglalt feltételek hiányában nem volt megengedhető, ezért azt az ítéltábla elutasította [Pp. 373. §-ának (1) bekezdése]. Mivel pedig a fellebbezés nem tartalmazott egyéb érvelést, az ebben a körben is alaptalannak bizonyult.

[33] Helyesen mellőzte az elsőfokú bíróság a 9. sorszámú pertartam-csökkentési kérelem teljesítését is, mert az ekkor még jogi képviselő nélkül eljáró kérelmezőnek sem iratbetekintés útján, sem más módon nem kellett ellenőriznie, hogy a perbeli ellenfele kérte-e a felfüggesztett per folytatását, és ha igen, mikor, így nem volt elvárható tőle, hogy észlelje és kifogással támadja a 1952. évi Pp. 95. §-ának (1) bekezdésében foglalt harmincnapos intézkedési határidő elmulasztását.

[34] A jelen végzés [31] bekezdésében kifejtett okok miatt egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon érvelésével is, hogy a jogi képviselő nélkül eljáró kérelmezőnek nem kellett ellenőriznie, hogy a járásbíróság mikor terjesztette fel az iratokat a másodfokon eljáró kérelmezetthez, nem volt tehát elvárható tőle, hogy akár iratbetekintés útján, akár más módon észlelje és kifogással támadja az 1952. évi Pp. 254. §-ának (4) bekezdésében foglalt határidő – viszonylag rövidebb időtartamú – elmulasztását. Erre tekintettel jogszerűen mellőzte a kérelmezett 11. sorszámú pertartam-csökkentési kérelmének teljesítését, így a fellebbezés ebben a körben sem volt alapos.

[35] A kérelmezett a 12.1. sorszámú pertartam-csökkentési kérelmét arra alapította, hogy a járásbíróság a 2012. január 17-én megtartott tárgyaláson elmulasztotta felhívni a késedelmeskedő szakértőt a mulasztásának pótlására, a kérelmező pedig emiatt nem emelt kifogást. Ezzel szemben a fellebbezésében már arra hivatkozott, hogy a járásbíróság elmulasztott kényszerítő eszközt alkalmazni a szakértővel szemben, a kérelmezőnek pedig ez ellen kellett volna kifogást emelnie. Erre tekintettel az ellenkérelmét e körben is megváltoztatta, amely a Pp. 373. §-ának (3) bekezdésében foglalt feltételek hiányában nem

volt megengedhető, ezért azt az ítéltábla elutasította [Pp. 373. §-ának (1) bekezdése]. Mivel pedig a fellebbezés nem tartalmazott egyéb érvelést, az ebben a körben is alaptalannak bizonyult.

[36] Nem kellett levonni a pertartamból a 13. és a 14. sorszámú kérelmekben foglalt időszakokat sem, a kérelmezett ugyanis alap nélkül hivatkozott arra, hogy a kérelmező jogosult lett volna az 1952. évi Pp. 114/A. §-a (2) bekezdésének c) pontja szerinti kifogás benyújtására. Ilyen kifogást csak akkor lehetett volna előterjeszteni, ha a járásbíróság egyáltalán nem tett volna intézkedést, azaz elmulasztotta volna felhívni a szakértőt a szakvéleményének benyújtására. Jelen esetben azonban nem ez történt, mert a járásbíróság mindkét alkalommal intézkedett, azaz e felhívásokat kiadta a szakértő részére, így az 1952. évi Pp. 114/A. §-a (2) bekezdésének c) pontja alapján nem lehetett kifogással támadni őt. Azt a tényt, hogy a felhívások nem tartalmaztak határidőt, legfeljebb az 1952. évi Pp. 114. §-ában foglalt eljárás szabálytalansága miatt kifogás keretében lehetett volna sérelmezni, ez utóbbi jogintézmény alkalmazásának elmulasztása azonban a vagyoni elégtétel iránti kérelem elbírálása során nem bírt jelentőséggel. Erre tekintettel a fellebbezés ezen része sem vezetett eredményre.

[37] A kérelmezett a 15. sorszámú pertartam-csökkentési kérelmét arra alapította, hogy a felfüggesztést nem lehetett elkerülni, az tehát olyan okból késleltette az eljárás befejezését, amelyet sem a kérelmező, sem a kérelmezett érdekkörébe nem lehet besorolni, ezért annak időtartamát a Pevtv. 15. §-ának (5) bekezdése alapján le kell vonni a pertartamból. Ezzel szemben a fellebbezésében már arra hivatkozott, hogy a felfüggesztés a kérelmező érdekében is állt, ezért annak időtartamát a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése miatt nem lehet hozzászámítani a pertartamhoz. Mindez olyan ellenkérelem-változtatásnak minősült, amely a Pp. 373. §-ának (3) bekezdésében foglalt feltételek hiányában nem volt megengedhető, ezért azt az ítéltábla elutasította [Pp. 373. §-ának (1) bekezdése]. Mivel pedig a fellebbezés nem tartalmazott egyéb érvelést, az ebben a körben is alaptalannak bizonyult.

[38] A kérelmezett a 16.1. sorszámú pertartam-csökkentési kérelmét arra alapította, hogy a félbeszakadást nem lehetett elkerülni, az tehát olyan okból késleltette az eljárás befejezését, amelyet sem a kérelmező, sem a kérelmezett érdekkörébe nem lehet besorolni, ezért a Pevtv. 15. §-ának (5) bekezdése alapján annak teljes időtartamát le kell vonni a pertartamból. A 16.2. sorszámú kérelmében csupán másodlagosan hivatkozott arra, hogy a félbeszakadással érintett időszak egy részét: a 2015. szeptember 20-tól 2015. november 24-ig eltelt 66 napot a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése is alapján le kell vonni a pertartamból. Ezzel szemben a fellebbezésében már arra hivatkozott, hogy a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapot ad a félbeszakadás teljes időtartamának figyelmen kívül hagyására. Az ellenkérelmét tehát e körben is megváltoztatta, amely a Pp. 373. §-ának (3) bekezdésében foglalt feltételek hiányában nem volt megengedhető, ezért azt az ítéltábla elutasította [Pp. 373. §-ának (1) bekezdése]. Egyebekben pedig egyetértett az elsőfokú bíróság azon érvelésével, hogy a kérelmezőnek sem iratbetekintés útján, sem más módon nem kellett ellenőriznie, hogy a járásbírósághoz mikor érkezett meg a jogerős hagyatékátadó végzés, így nem volt elvárható tőle, hogy észlelje és kifogással támadja az 1952. évi Pp. 95. §-ának (1) bekezdésében foglalt harmincnapos intézkedési határidő elmulasztását. Erre tekintettel a fellebbezés ebben a körben is alaptalannak bizonyult.

[39] A kérelmezett a 19. sorszámú pertartam-csökkentési kérelmét a Pevtv. 15. §-ának (3) és (5) bekezdéseire alapítva terjesztette elő, azt azonban a fellebbezésében már a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján tartotta fenn. Mindez olyan ellenkérelem-változtatásnak minősült, amely a Pp. 373. §-ának (3) bekezdésében foglalt feltételek hiányában nem volt megengedhető, ezért azt az ítéltábla elutasította [Pp. 373. §-ának (1) bekezdése]. Mivel pedig a fellebbezés nem tartalmazott egyéb érvelést, az ebben a körben sem foghatott helyt.

[40] Alap nélkül sérelmezte a kérelmezett az elsőfokú végzés perköltségre vonatkozó rendelkezését is. Kétségtelen, hogy az elsőfokú bíróság tévesen jelölte meg e döntésének jogalapjaként a Pp. 83. §-ának (1) bekezdését, a végzéséből ugyanakkor egyértelmű, mindez csak elírás, mert ebben a körben valójában a Pp. 83. §-ának (2) bekezdését alkalmazta, így a perköltség viseléséről – helyesen – a részleges pernyertesség szabályai szerint döntött. Nem követett el számítási hibát sem, mert a kérelmező 94%-ban, a kérelmezett pedig 6%-ban lett pernyertes, így a kérelmező az általa felszámított jogi képviselői munkadíjból álló 88 900 Ft perköltség 94%-át, azaz 83 566 Ft-ot követelhetett a kérelmezettől, a kérelmezett pedig az általa felszámított jogi képviselői munkadíjból álló 125 900 Ft perköltség 6%-ának, azaz 7554 Ft-nak a megtérítését követelhetette a kérelmezőtől. Az egymással szemben fennálló perköltségigények összevezetése után tehát az elsőfokú bíróság jogszerűen kötelezte a kérelmezettet 83 566 Ft – 7554 Ft, azaz 76 012 Ft perköltség megfizetésére a Pp. 83. §-ának (2) bekezdése alapján.

[41] A kifejtett okok miatt az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének fellebbezett részét a Pevtv. 9. §-ának (4) bekezdése szerint megfelelően alkalmazandó Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[42] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a kérelmezett köteles a kérelmező másodfokú perköltségének a megfizetésére [Pp. 83. §-ának (1) bekezdése], amelynek összegét az ítéltábla az R. 3. §-ának (2), (5) bekezdései, valamint 4/A. §-a alapján a felszámítással egyezően 17 500 Ft + áfa, azaz 22 225 Ft-ban határozta meg.

[43] A pervesztes, de személyes illetékmentes kérelmezett helyett az állam viseli a le nem rótt fellebbezési illetéket [Pp. 83. §-ának (1) bekezdése, 102. §-ának (6) bekezdése].

Debrecen, 2024. május 21.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró